

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 181/2023 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen lääkärikunnan keskuudessa ilmi tulleen rasismiin puuttumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Saara Hyrkön /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 181/2023 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä lääkärikunnan keskuudessa ilmi tulleen rasismiin puuttumiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan eettisen neuvottelukunnan ETENEn eettisten suositusten mukaan ihmisarvon ja ihmisen kunnioittaminen ovat sosiaali- ja terveysalan toiminnan perusta. Siihen sisältyvät ihmisen perusoikeudet, ihmisoikeudet, itsemääräämisoikeus ja valinnanvapaus. Yhdenvertaisuus, tasapuolisuus, tasa-arvo, syrjimättömyys ja yksityisyyden suoja ovat myös keskeisiä ihmisarvoon ja perusoikeuksiin liittyviä arvoja ja periaatteita. Ihmisarvon ja perusoikeuksien kunnioituksen tulee näkyä myös asiakkaan ja potilaan omaisten ja läheisten kohtelussa. Myös Lääkäriliiton eettisten ohjeiden ja lääkärinvalan mukaan lääkärin tulee kohdella potilaitaan tasa-arvoisina, oikeudenmukaisesti ja syrjimättä. Lääkärin tulee myös julkisessa esiintymisessään suhtautua potilaaseen kunnioittavasti.

Valtioneuvoston tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa luo raamit hallituksen rasisminvastaisille toimille. Tiedonannon toimeenpano on käynnistynyt valtioneuvostossa syksyn aikana. Valtioneuvosto on nimennyt 16.11.2023 poikkihallinnollisen hankeryhmän toimeenpanon varmistamiseksi.

Tiedonanto sisältää toimenpidekokonaisuuden, jonka tavoitteena on vahvistaa hyvinvointialan henkilöstön yhdenvertaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä koskevaa osaamista. Lisäksi valtioneuvoston kanslia toteuttaa vuonna 2024 rasisminvastaisen kampanjan, jota toteutetaan yhdessä yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa. Kampanjan tavoitteena on lisätä tietoisuutta ja vahvistaa eri toimijoiden rasisminvastaista työtä. Kampanjan tarkempi suunnittelu on käynnistymässä, ja sen suunnittelua varten kerätään rasismia ja syrjintää koskevaa tietopohjaa. Tiedonanto sisältää myös monia muita toimenpiteitä, joilla on yhtymäkohtia yhdenvertaisuuden toteutumiseen sosiaali- ja terveydenhuollossa. Näiden käytännön toteutusta ja sisältöä tarkennetaan

tiedonantotyön edetessä. Hankeryhmä laatii kevääseen 2024 mennessä tarkemman toimenpideohjelman, jossa määritellään myös vastuutahot ja toimenpiteiden aikataulu.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia voidaan ohjeistaa työpaikoilla osallistumaan koulutuksiin monikulttuuristen asiakkaiden ja potilaiden kohtaamisesta, kuten esimerkiksi THL:n tuottamiin verkkokoulutuksiin. Työnantaja on myös yhdenvertaisuuslain mukaan velvoitettu edistämään yhdenvertaisuutta työpaikalla ja ehkäisemään syrjintää.

Helsingissä 23.11.2023

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso